

Česká republika

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Kraslice, Havlíčkova 1717, okres Sokolov

Havlíčková 1717, 358 01 Kraslice

Identifikátor školy: 600 073 017

Termín konání komplexní inspekce: 10. – 18. březen 2003

Čj.:	051 070/03-5140
Signatura:	ke3cw121

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplná základní škola se nachází v klidové zóně nedaleko městského centra. Zřizovatelem školy je Město Kraslice, škola je právním subjektem, hospodaří jako příspěvková organizace.

Škola vzdělává celkem 506 žáků, kteří navštěvují dvanáct tříd prvního stupně a jedenáct tříd druhého stupně. Ve třetím a čtvrtém ročníku prvního stupně zřídil ředitel školy na základě doporučení pedagogicko-psychologické poradny po jedné specializované třídě. Tyto třídy navštěvuje celkem devatenáct žáků. Dalších čtrnáct žáků se specifickými vývojovými poruchami učení je integrováno do běžných tříd základní školy.

Ve škole je realizován vzdělávací program Základní škola č. j. 16 847/96–2, včetně úprav a doplňků schválených pod č. j. 25 018/98-22.

Součástí školy jsou školní jídelna s kapacitou 600 jídel a školní družina s kapacitou sto žáků. V letošním školním roce jsou v provozu tři oddělení školní družiny. Zapsáno je 84 dětí.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v celé škole;
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v celé škole;
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v celé škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V CELÉ ŠKOLE VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický sbor školy tvoří 36 učitelů, včetně ředitele školy a jednoho externího pracovníka.

Výukou na prvním stupni je pověřeno šestnáct vyučujících, pouze devět z nich splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na tomto stupni školy. Odbornou ani pedagogickou způsobilost stanovenou platným právním předpisem nemá sedm vyučujících; dvě z nich si v současné době doplňují kvalifikaci studiem na pedagogické fakultě – obor učitelství pro první stupeň. Chybějící odborná a pedagogická způsobilost je nahrazena víceletou pedagogickou zkušeností a kladným vztahem učitelek k žákům.

Pro vyučující prvního až pátého ročníku je ve škole ustaveno metodické sdružení. Schůzky sdružení se konají jedenkrát měsíčně, z jednání jsou pořizovány zápisy. V rámci činnosti metodického sdružení jsou řešeny výchovné a vzdělávací problémy, vyučující se podílejí na koordinaci a tvorbě tematických plánů, konzultují výběr učebnic, způsoby ověřování výsledků výuky aj. Vyučující se aktivně zúčastňují přednášek a seminářů pořádaných regionálním pedagogickým centrem v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i alternativních projektů a akcí (Výuka pro 3. tisíciletí – Tvořivá škola, celostátního setkání učitelů PAU, Dokážu to, RAABE) a navzájem si zprostředkovávají získané poznatky a zkušenosti. Výsledkem velmi dobré spolupráce je organizování dlouhodobých tematických projektů, např. projekt „Školní rok s lidovými tradicemi“ ve školním roce 2002/2003. Mezi učitelkami prvního stupně existuje neformální každodenní spolupráce, v případě potřeby mohou vyhledat

odbornou pomoc, např. prostřednictvím konzultací, u zástupkyně ředitele školy. Činnost metodického sdružení pro první stupeň je plánovitá a je pro koordinaci výuky přínosná.

Výuku na druhém stupni zajišťuje celkem 23 vyučujících, včetně ředitele školy a jednoho externího pracovníka. Pro předměty vyučované na druhém stupni jsou ustaveny předmětové komise, jejich vedoucí jsou jmenováni ředitelem školy. Z jednání předmětových komisí jsou pořizovány zápisy, z nichž vyplývá, že se činnost komisí zaměřuje především na koordinaci tematických plánů a přípravu školních kol soutěží a olympiád. Činnost některých předmětových komisí je spíše formální, méně pozornosti je věnováno metodické stránce výuky. Prověřovací práce jsou pravidelně zadávány ve sledovaných naukových předmětech (český jazyk, matematika, anglický jazyk, německý jazyk), jejich výsledky jsou analyzovány předmětovými komisemi a předkládány řediteli školy.

Český jazyk vyučují na druhém stupni tři učitelky, dvě splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti, jedna má kvalifikaci pro výuku na nižším stupni školy. Výuka českého jazyka je koordinována předmětovou komisí, dohodnutá pravidla (např. počet kontrolních diktátů, slohových prací) jsou vyučujícími akceptována, úkoly zadávané v oblasti kontroly (sledování četnosti zadávání domácích úkolů, příprava a hodnocení prověřovacích prací) jsou plněny.

Výukou německého jazyka na prvním i druhém stupni je pověřeno pět vyučujících; jedna učitelka má odbornou i pedagogickou způsobilost pro výuku předmětu na druhém stupni, tři vyučující nesplňují podmínky pedagogické ani odborné způsobilosti, jedna má pedagogickou, nikoliv však odbornou způsobilost. Anglický jazyk na prvním a druhém stupni školy vyučují dvě učitelky; obě mají pedagogickou způsobilost pro výuku na druhém stupni základní školy, podmínku odborné způsobilosti ve smyslu platného právní předpisu však nesplňují. Vyučující německého a anglického jazyka jsou sdruženi v předmětových komisích příslušného cizího jazyka. Ze schůzek komisí jsou pořizovány zápisy. Komise se zaměřují zejména na tvorbu tematických plánů a výběr učebnic, členové komisí spolupracují při přípravě písemných prací, organizují a zajišťují jazykové soutěže, sledují výsledky dosahované žáky (např. existuje jednotný systém pro hodnocení žákovských prací v německém jazyce) a vyhodnocují je. Ve školním roce 2002/2003 rovněž lektorsky zajišťují výuku anglického a německého jazyka pro vyučující školy.

Výukou matematiky je pověřeno šest vyučujících; dva mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, dva splňují pouze požadavek pedagogické způsobilosti, nikoliv však způsobilosti odborné. Dva učitelé nemají odbornou ani pedagogickou způsobilost pro výuku tohoto předmětu.

Předmět fyzika je vyučována pěti vyučujícími; dva z nich získali požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, jeden splňuje podmínku pedagogické způsobilosti, nikoliv však způsobilosti odborné, dva vyučující pedagogickou ani odbornou způsobilost nemají.

Přírodopis je vyučován pěti vyučujícími; jeden z nich má pro výuku tohoto předmětu odbornou i pedagogickou způsobilost, jeden splňuje podmínku pedagogické způsobilosti, nikoliv však způsobilosti odborné, zbývající tři učitelé vyučují předmět bez požadované pedagogické i odborné způsobilosti.

Z předložených zápisů z jednání předmětových komisí matematiky, fyziky a přírodopisu vyplývá, že se uvedené komise zaměřují výhradně na záležitosti organizačního charakteru (např. počty žáků v soutěžích a olympiádách). Chybí jakákoliv analýza studijních výsledků i metodická rozhodnutí, která by byla všemi vyučujícími (v rámci těchto předmětových komisí) respektována. Složení úvazků vyučujících předmětů matematika, fyzika, přírodopis není promyšlené a nikterak vyučující nemotivuje ke zdokonalování kvality výuky.

Výukou chemie je pověřena jedna učitelka bez požadované odborné a pedagogické způsobilosti, má však ukončené středoškolské vzdělání chemického zaměření.

Výuka dějepisu je vedena třemi vyučujícími, z nichž jedna splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, dva jsou bez odborné i pedagogické způsobilosti. Oba nekvalifikovaní učitelé v současnosti studují vysokou školu.

Zeměpis je vyučován dvěma učiteli, jeden má odbornou a pedagogickou způsobilost, druhý jen pedagogickou. Úvazky učitelů jsou v případě výuky dějepisu a zeměpisu vyvážené, ředitel využívá odborného vzdělání učitelů, jejich zájmu a zkušeností. Pro oba předměty jsou zřízeny předmětové komise, jejich činnost je účelná a pro kvalitu výuky přínosná (především v dějepisu). Učitelé se ve svém oboru dále vzdělávají, seminářů a dalších akcí se zúčastňují podle svého zájmu.

Občanskou výchovu vyučují čtyři učitelky, pouze jedna dosáhla odborné a pedagogické způsobilosti, ostatní jsou zcela bez předepsané způsobilosti. Rodinnou výchovu vyučují další čtyři učitelky (jen jedna z nich zároveň učí i občanskou výchovu). Všechny učitelky jsou nekvalifikované, pouze jedna dosáhla pedagogické způsobilosti, ostatní jsou bez odborné a pedagogické způsobilosti. Hodiny občanské a rodinné výchovy mají vyučující přiděleny vždy jako doplnění vyučovacího úvazku jiných předmětů.

Předmětová komise je zřízena, jejím vedením je pověřena jediná kvalifikovaná učitelka. Činnost předmětové komise je omezena na formální koordinaci tematických plánů učiva v jednotlivých ročnících, předávání zkušeností a nových metodických postupů není v rámci komise uskutečňováno. Vyučující občanské a rodinné výchovy se v oblasti těchto předmětů dále nevzdělávají.

Ve školní družině pracují tři vychovatelky, které splňují podmínky pedagogické a odborné způsobilosti. Osobní zaměření vychovatelek a jejich vztah k práci kladně ovlivňují kvalitu výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny.

Činnost školní družiny je stanovená v ročním plánu činnosti školy, vychází z místních podmínek a navazuje na vzdělávací program školy. Kontakt a spolupráce vychovatelek s vedením školy a třídními učitelkami žáků všech ročníků v rámci naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy jsou každodenní, bezprostřední a aktuální podle momentální situace. Vychovatelky školní družiny se podle možností dále vzdělávají, převažuje samostudium odborné literatury a časopisů z oblasti výchovy mimo vyučování.

Ředitel školy plní funkci vedoucího organizace a je statutárním zástupcem školy. Širší vedení školy tvoří ředitel školy, zástupkyně pro první stupeň, zástupce pro druhý stupeň a výchovná poradkyně. Poradním orgánem ředitele školy je především pedagogická rada, ta se schází před každým klasifikačním obdobím. Záznamy z pedagogických rad mají vypovídající charakter, z jejich jednání jsou přijímány závěry, které jsou závazné pro práci pedagogických pracovníků v následujícím období.

Kontrolní činnost vedení školy je promyšlená a plánovitá. Kromě ředitele se na ní podílejí i oba jeho zástupci. Hlavním nástrojem kontroly je hospitační činnost; povinnost provádět hospitační činnost delegoval ředitel školy v rámci svých kompetencí na oba své zástupce. Hospitační činnost v počtu 30 hospitací ke dni konání inspekce je vzhledem k celkovému počtu pedagogických pracovníků (36) a sledovaným jevům (dodržování učebních osnov, sledování způsobu hodnocení žáků, náročnosti učiva, metody a formy výuky) dostatečně četná, cílena je především tematicky (vybrané vyučovací předměty, začínající a nekvalifikovaní učitelé). Pravidelně je kontrolováno vedení povinné dokumentace. Z provedených hospitací i dalších kontrol jsou pořizovány zápisy; závěry a opatření k odstranění zjištěných nedostatků jsou formulovány jasně a konkrétně. Naplňování závěrů je dále sledováno při kontrolách

následných. Zobecněné pozitivní i negativní poznatky jsou předávány pracovníkům na poradách.

Organizační struktura školy je přehledná a účelná, ředitel delegoval na své zástupce kompetence a zodpovědnost za každý svěřený úsek. V případě dlouhodobé nepřítomnosti je řízením školy pověřen zástupce pro druhý stupeň.

Školní řád, jímž se řídí běžný provoz školy, je zpracován v souladu se školskými předpisy. Pravidla pro klasifikaci a hodnocení chování žáků nejsou samostatně zpracována. Ve škole není ustavena žákovská samospráva. Ve školním řádu je deklarováno právo žáka na vzdělání a informace, deklarace práv dítěte je v několika různých podobách součástí školních vývěsek a tabulí.

Informovanost žáků je zajištěna především prostřednictvím třídních učitelů; ve škole je využíván školní rozhlas, vývěsky a nástěnky. Škola má vlastní webovou stránku. Přehledný a účelný je i způsob předávání informací pracovníkům školy při poradách, prostřednictvím nástěnek a elektronické pošty přes školní počítačovou síť. Porady vedení jsou svolávány v pravidelných třítydenních intervalech, pracovní porady provozního úseku dle aktuální potřeby. Z jednání jsou pořizovány zápisy. Důležité informace čerpají učitelé z podrobných zápisů z porad vedení, jež mají charakter krátkodobého plánu činnosti školy.

Velmi dobrá péče je věnována informovanosti zákonných zástupců, třídní schůzky byly ve školním roce 2002/2003 nahrazeny tzv. informačním a konzultačním odpolednem, které je vyhlášeno na každé druhé pondělí v měsíci. Zároveň jsou vyučující povinni vést o jednáních s rodiči písemnou dokumentaci. Zkušenosti s touto formou podávání informací rodičům budou vyhodnoceny v závěru školního roku.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy ve škole jsou průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM V CELÉ ŠKOLE

Škola se nachází v klidové zóně v blízkosti centra města. Vlastní budovu školy tvoří čtyři pavilony. Jsou uspořádány do tvaru písmene U, půdorys budovy umožňuje využívat vnitřní plochu mezi pavilony jako shromaždiště či odpočinkové prostranství. V jednom z pavilonů má škola k dispozici prostornou tělocvičnu a vlastní bazén; v areálu školy pak menší hřiště.

Členitost budovy školy umožňuje částečně oddělit chod prvního a druhého stupně školy, aniž by žáci i vyučující obou stupňů byli od sebe navzájem izolováni. Rozdělením učeben prvního a druhého stupně do zvláštních pavilonů jsou zohledněny především specifické potřeby žáků a jejich bezpečnost.

Učebny, další prostory využívané pro výuku a výchovu na prvním stupni a potřebné zázemí pro učitele se nacházejí ve dvou pavilonech. V jednom je devět kmenových učeben, žákovská knihovna, kabinet pomůcek, sborovna, počítačová učebna a kancelář zástupkyně ředitele školy. Ve druhém se nacházejí tři kmenové učebny, jedno oddělení školní družiny, kabinet, malá sborovna a školní jídelna. Učebny prvního stupně jsou prostorné, funkčně zařízené většinou novým nábytkem. Učebny i přilehlé prostory působí velmi dobrým estetickým dojmem, o výzdobu na chodbách, která odráží dění ve škole (projekty, exkurze), pečují sami žáci.

Pro výuku samotnou jsou k dispozici televize a videorekordér, zpětný projektor, základní vybavení pomůckami (kabinety), hudební nástroje (dva klavíry a elektronické klávesové nástroje), různý obrazový materiál, žákovská knihovna s velkým výběrem naučné a odborné literatury, soubory pro mimočítankovou četbu, videotéka a soubor CD-nosičů či

magnetofonových kazet s hudebními nahrávkami. Žáci jsou vybaveni učebnicemi a pracovními sešity, mají k dispozici velké množství pomůcek, různý obrazový materiál, pracovní listy a velké množství pomůcek vyrobených přímo učitelkami.

Druhému stupni školy je vyčleněn jeden pavilon budovy; ve dvou podlažích se nachází jedenáct kmenových učeben, šest odborných učeben pro teoretické předměty a výchovy (německý jazyk, anglický jazyk, chemii, fyziku, výpočetní techniku, výtvarnou a hudební výchovu) a tři učebny pro praktické činnosti (dvě učebny dílen; jedna pro práci se dřevem, druhá pro práci s kovovým materiálem, a cvičná kuchyňka). Nezbytné zázemí pro učitele tvoří osm kabinetů, kde jsou zároveň uloženy sbírky jednotlivých předmětů, včetně žákovské knihovny pro druhý stupeň a učitelské knihovny, a prostorná sborovna. Ta se nachází v bezprostřední blízkosti ředitelství školy a slouží všem pedagogickým pracovníkům jako informační centrum.

Výuka předmětů sledovaných na druhém stupni (český jazyk, matematika, přírodopis, občanská a rodinná výchova, dějepis, zeměpis), pro něž nejsou vytvořeny odborné učebny, probíhá v běžných kmenových učebnách. Učebny jsou vybaveny funkčním zčásti novým a zčásti již opotřebovaným nábytkem, jsou prostorné a světlé. Jejich estetická úroveň je různá; některé z nich jsou svou nástěnnou výzdobou (mapy, tabelární pomůcky) či vybavením odbornými publikacemi tematicky přizpůsobeny výuce některých předmětů (zeměpis, dějepis, občanská výchova). Většina pomůcek je uložena v kabinetech vyučujících, ti je přinášejí do učeben s sebou, což neumožňuje zcela reagovat na aktuální potřebu a vybavení sbírek operativně využívat.

Výuka cizích jazyků na prvním stupni probíhá v kmenových učebnách. Pro výuku cizích jazyků na druhém stupni jsou zřízeny dvě odborné učebny: učebna anglického jazyka a učebna německého jazyka; výuka cizích jazyků je organizována rovněž v běžných učebnách. Vyučující cizích jazyků mají k dispozici videorekordér, magnetofony s nahrávkami, zpětný projektor, tabelární pomůcky, slovníkové a encyklopedické příručky. Žáci jsou vybaveni učebnicemi a doplňkovými materiály vyráběnými některými vyučujícími.

Pro výuku chemie je ve škole zřízena odborná učebna, která je vybavena demonstračním stolem a rozvodnou deskou (elektrické napětí). V zadní části učebny je umístěno pět funkčních laboratorních stolů. Žákovské lavice nejsou vybaveny rozvodem vody a plynu. Kabinet chemie je vybaven dostatečným množstvím potřebného chemického skla, chemikálií i modelů, což umožňuje realizaci experimentů, praktických cvičení i laboratorních prací.

Výuka fyziky je většinou organizována v odborné učebně vybavené rovněž demonstračním stolem, rozvodnou deskou a rozvodem nízkého napětí do žákovských lavic. Pro demonstraci experimentů je v kabinetu velké množství pomůcek, včetně používaných počítačových programů. Řadu pomůcek, některé z nich jsou velmi kvalitní, vyrobili žáci pod vedením jednoho z vyučujících. Vybavení kabinetu fyziky pro praktická cvičení a laboratorní práce zastarává, soupravy staršího data jsou často neúplné, což zpravidla neumožňuje vybavit potřebný počet pracovních skupin.

Pro dějepis ani pro zeměpis nejsou zřízeny odborné učebny, výuka probíhá v kmenových třídách, z nichž některé jsou tematicky vybaveny nástěnnými tabulemi, mapami a odbornými publikacemi. Učitelé mají k dispozici zpětné projektory, televizory a videorekordéry, včetně odborně zaměřených videokazet. Pro výuku zeměpisu je často využívána učebna výpočetní techniky, kde jsou v osobních počítačích instalovány výukové programy. Didaktická technika je funkční, mapy jsou většinou neopotřebované, v zeměpise jsou používány aktuální mapy. Žáci používají schválené učebnice, atlasy jsou k dispozici v souborech vždy pro počet žáků jedné třídy.

Výuka občanské a rodinné výchovy probíhá v kmenových učebnách, jedna z nich je především nástěnnou výzdobou tematicky přizpůsobena výuce těchto předmětů. Pro výuku mohou učitelky využít didaktickou techniku uvedenou výše.

Žáci jsou vybaveni učebnicemi občanské výchovy jen v nižších ročnících, pro rodinnou výchovu jim zdrojem informací mohou být pouze nakopírované materiály, přinášené učitelkami do hodin.

K výuce hudební a výtvarné výchovy je zřízena společná odborná pracovna, která zajišťuje nadprůměrné pracovní podmínky. Probíhá v ní většina hodin výtvarných výchov, v menší míře vyučování hudební výchovy; oba předměty nelze v současné době z organizačních důvodů zařadit do rozvrhu jediné učebny. Pro vyučování tělesné výchovy jsou k dispozici prostorná tělocvična a menší školní hřiště, které však neumožňuje nácvik většiny atletických disciplín, včetně běhu. Nadstandardní vybavení školy naopak představuje vlastní bazén, který je využíván ostatními okolními školami pro plavecký výcvik

Pomůcky pro výuku všech složek uvedených předmětů jsou zastoupeny v dostatečném množství. Odborná učebna pro vyučování hudební a výtvarné výchovy, tělocvična, hřiště, školní bazén, kabinety a sociální zařízení v prostorách sportovišť mají z hlediska estetiky, funkčnosti, psychohygieny i bezpečnosti celkově velmi dobrou úroveň.

Školní družina má k dispozici tři herny. Dvě jsou samostatné v pronajatých prostorách domu dětí, jedna je umístěna v jednom z pavilonu prvního stupně. Všechny prostory jsou uzpůsobeny k odpočinkovým a relaxačním činnostem. Výzdobu tvoří převážně žákovské, výtvarné a ruční práce, na jejím uspořádání i údržbě se podílejí žáci. Prostředí je pro činnost žáků podnětné, funkční a působí pěkným estetickým dojmem. Vybavení heren, jejich prostorové uspořádání i členění vyhovují potřebám různorodých řízených činností, vybavení je doplňováno dle finančních možností školy. K činnostem ve školní družině se také využívá tělocvičny, bazénu, odborné počítačové učebny a odpočinkového areálu před školou.

Materiální zázemí pro výuku všech sledovaných předmětů je využíváno účelně a efektivně. Ředitel školy určil zodpovědnost konkrétních pracovníků za jednotlivé sbírky pomůcek a kabinety. Využívání materiálních zdrojů je vedením školy sledováno v rámci vytvořeného kontrolního systému.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy ve škole jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V CELÉ ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu

Ve škole je realizován schválený vzdělávací program Základní škola. Učební plán pro školní rok 2002/2003 je sestaven v souladu se vzdělávacím programem a odpovídá mu i rozvrh vyučovacích hodin. Do učebního plánu jsou od sedmého do devátého ročníku zařazeny volitelné předměty (informatika, seminář z přírodovědných předmětů, anglický jazyk, ruský jazyk a seminář ze zeměpisu). Nepovinný předmět pohybové hry je určen žákům prvního stupně, žáci druhého stupně mohou navštěvovat nepovinné předměty výtvarná výchova a informatika. Předměty sledované inspekcí jsou, co se týče časové týdenní dotace, vyučovány v souladu se zvoleným vzdělávacím programem a schváleným učebním plánem. Učební osnovy sledovaných předmětů jsou dodržovány.

Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny bezprostředně a nenásilně navazuje na vzdělávací program školy. Žáci využívají vědomostí a poznatků získaných při výuce prvouky, přírodovědy a vlastivědy hlavně v rámci turistických a přírodovědných vycházek, v oblasti výchov a v praktických činnostech.

Sledovaná výuka je v souladu s učebním plánem realizovaného vzdělávacího programu a učebními osnovami sledovaných předmětů.

Škola vede povinnou dokumentaci v souladu se školskými předpisy, postupně je zaváděno paralelní vedení povinné dokumentace v elektronické podobě. Kontrolovány byly třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy, rozvrh hodin, záznamy z pedagogických rad, školní řád a kniha úrazů. Dokumentace je vedena na předepsaných tiskopisech, po věcné stránce neobsahuje žádné nedostatky. Drobné formální nedostatky byly projednány s vedením školy a odstraněny v průběhu inspekce. V třídních výkazech a katalogových listech jsou zachycovány veškeré změny i průběh vzdělávání žáka, včetně jednání se zákonnými zástupci a zdůvodnění udělení výchovných opatření. Záznamy z pedagogických rad jsou vedeny věcně a svědčí o systematické snaze vedení školy řešit problémy výchovy a vzdělávání ve spolupráci se všemi pedagogickými pracovníky.

Sledovaná povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Ředitel školy spolu se zástupci pro první a druhý stupeň sledují a kontrolují plnění učebního plánu i dodržování učebních osnov. Nástrojem pro tuto oblast kontroly je především požadavek na sestavení tematických plánů, které vypracovávají učitelé pro výuku v jednotlivých ročnících. Tematické plány schvaluje ředitel školy po jejich předchozí kontrole předmětovými komisemi. Realizace tematických plánů je kontrolována v rámci hospitační činnosti a pravidelné kontroly zápisů do třídních knih. V případě zjištění časového či obsahového nesouladu výuky s učebními osnovami je s vyučujícím sepsán zápis, kde jsou mu uložena opatření k nápravě zjištěných nedostatků včetně stanovení termínu.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a učebních osnov je účinný.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni

Hospitace proběhly u všech učitelek prvního stupně, navštíveny byly hodiny českého jazyka, matematiky, prvouky, vlastivědy a přírodovědy. Výuka cizích jazyků a hudební výchovy na prvním stupni je posuzována společně se stupněm druhým. Dalším zdrojem informací byly namátkově vybrané písemnosti žáků, žákovské knížky a rozhovory se zástupkyní ředitele školy. Hodnocení sledovaných předmětů a jevů je souhrnné.

Většina hodin byla sledována u učitelek s příslušnou aprobací, v hodinách sledovaných u učitelek nekvalifikovaných neměla chybějící kvalifikace negativní vliv na kvalitu výuky.

Sledované hodiny byly zahajovány výrazným a efektivním motivačním vstupem, opakováním a procvičováním učiva v různých formách. Ve všech hodinách se projevil přátelský a pozitivní vztah mezi učitelkami a žáky, což vytvářelo ve třídách příjemnou pracovní atmosféru. Byl vytvořen prostor a čas pro názor žáků. Jejich aktivita ve všech hodinách potvrzovala zájem nejen o výuku, ale i o obsah sledovaných předmětů. Styl výuky je uvolněný, bez zbytečných příkazů či zákazů ze strany učitelek, žáci mají možnost vyjadřovat se spontánně a bez zábran.

V hodinách se žákům dostávalo často uznání (pochvaly, ocenění snahy, povzbuzení apod.), což kladně ovlivňovalo jejich motivaci k učení. Pozornost byla věnována také práci s chybou. K uvědomování chyb byli žáci vedeni taktně a citlivě. Kromě ústního projevu věnují vyučující náležitou pozornost také písemnostem žáků, pravidelně je kontrolují a opravují.

Všechny sledované hodiny byly velmi dobře připravené i provedené. Organizace byla většinou promyšlená, vyučující poskytují žákům dostatek příležitostí pro zapamatování a procvičení učiva. Hodiny měly jasně stanovený cíl a obsah, pracovní tempo bylo přiměřené věku a schopnostem žáků. Ke kladům zhlédnutých hodin patřilo střídání rozmanitých činností a zařazování soutěží. V hodinách byl patrný i individuální přístup, vyučující rozlišují úkoly pro rychlejší a aktivnější, zvýšenou péči věnují také pomalejším. Žáci měli prostor pro uplatnění vlastní iniciativy, byli zapojováni do vyvozování nového učiva, které jim bylo předáváno srozumitelně a v logických souvislostech. Mluvený i písemný projev žáků byl v hodinách rozvíjen způsobem odpovídajícím jejich věku a schopnostem. Vhodně a účelně byly využívány tabule s přehledně předepsanými texty. Psychohygienické zásady výuky jsou v sestavení rozvrhu i ve vyučovacích hodinách dodržovány. Vyučující dbají na osvojování správných hygienických návyků při čtení a psaní.

Učebnice, názorné pomůcky a pracovní materiál jsou k dispozici ve velkém množství. Při hodinách byly využívány účelně. Ve třídách jsou umístěny nástěnné tabule s přehledy probíraného učiva i obrazový materiál. Většinou měly učitelky navíc připravené vlastní pomůcky, např. různé kartičky, pracovní listy, nakopírované texty, obrázky, drobné předměty pro ilustraci učiva.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na prvním stupni jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy na druhém stupni

Kontrolou byly dotčeny všechny složky vzdělávání: společenskovední, přírodovední i výchovná. Hospitována byla výuka u vyučujících předmětů český jazyk, anglický a německý jazyk, zeměpis a dějepis, matematika, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, dějepis, občanská a rodinná výchova, hudební a výtvarná výchova. Výuka cizích jazyků a hudební výchovy na prvním a druhém stupni je posuzována společně. Uvedená zjištění vycházejí dále z kontroly namátkově vybraných písemností žáků a žákovských knížek, dalším zdrojem informací byly rozhovory s vyučujícími a s vedením školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk

Výuku českého jazyka na druhém stupni zabezpečují tři učitelky; dvě z nich mají pro výuku předmětu úplnou kvalifikaci. Jedna učitelka získala pedagogické vzdělání pro nižší stupeň, chybějící odborná a pedagogická způsobilost neměla negativní vliv na kvalitu sledované výuky.

Všechny sledované hodiny byly zahajovány motivačním vstupem – konstatováním obsahu vyučovací jednotky. Vyučující umožňovaly žákům uplatnit jejich znalosti a tvůrčí dovednosti ve všech složkách předmětu, v hodinách literární výchovy a slohu se jim dařilo lépe vytvořit prostor pro vyjádření názoru a vlastních zkušeností žáků. Ve sledovaných hodinách byli žáci hodnoceni pouze verbálně. Kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno, že klasifikace písemných a ústní projevů je u většiny vyučujících v rovnováze. Hodnocení žáka je převážně záležitostí vyučujících, výchova k hodnocení a sebehodnocení byla sledována spíše ojediněle.

Sledované hodiny předmětu jsou organizovány v kmenových učebnách jednotlivých tříd. Po stránce organizační byly velmi dobře připravené, měly jasně stanovený cíl a promyšlenou strukturu. Základní formou sledovaných hodin bylo frontální vedení výuky, přičemž klasický výklad byl nahrazován vyvozováním na základě řízeného rozhovoru, příp. práce s učebnicí. Ve většině hodin byl vytvořen dostatečný prostor pro ověřování vlastních znalostí a dovedností žáka prostřednictvím krátkých individuálních samostatných prací či výstupů u tabule (např.

recitace). Všechny vyučující věnují při samotné výuce i při hodnocení písemných prací přiměřenou pozornost žákům s poruchami učení.

Psychohygienické zásady jsou dodržovány jak z hlediska zařazení předmětu do rozvrhu, tak z hlediska organizace samotné výuky, charakteristické je vysoké pracovní tempo s vhodným zařazováním relaxačních pauz.

Celková atmosféra navštívených hodin byla vstřícná. Komunikace mezi vyučujícími a žáky byla na velmi dobré úrovni, žáci respektovali stanovená pravidla. Většina žáků pracovala se zájmem, jejich aktivita byla výraznější v těch hodinách, kde jim byl ponechán větší prostor k uplatnění vlastní přípravy či předvedení znalostí a dovedností.

Materiální podpora výuky je na dobré úrovni, rezervy spočívají v organizaci a využití žákovské knihovny druhého stupně. Nezbytné názornosti výuky předmětu bylo dosaženo především účelným a efektivním využíváním učebnic a zápisů na tabuli, při výuce byla sledována rovněž práce se slovníkovými příručkami.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech anglický a německý jazyk na prvním a druhém stupni školy

Výukou cizích jazyků ve škole, tj. na prvním i druhém stupni, je pověřeno celkem šest vyučujících; jedna z vyučujících učí oba cizí jazyky. Německý jazyk na prvním i druhém stupni vyučuje pět učitelů; anglický dvě učitelky. Výuka byla sledována u pěti vyučujících, jedna učitelka nebyla v době inspekce ve škole přítomna. Chybějící odborná či pedagogická způsobilost se projevuje jen u některých vyučujících bez dosažené kvalifikace, poněvčas však menší jistotou při používání cizího jazyka jako prostředku komunikace se žáky či drobnými metodickými chybami, celkovou kvalitu výuky cizích jazyků však výrazněji neovlivňuje.

Ve sledovaných hodinách anglického a německého jazyka byla motivace žáků většinou zaměřena na vstupní informaci o obsahu vyučovací hodiny a hodnocení výkonů žáků. V průběhu výuky působila motivačně také komunikace se žáky vedená v cizím jazyce; takto byly vedeny sledované hodiny anglického jazyka, v hodinách německého jazyka pouze u dvou vyučujících. Důsledné vedení žáků k hodnocení (např. aktivním zapojení žáků do zkoušení kladením otázek a možností hodnotit výkon spolužáka) a sebehodnocení bylo sledováno pouze u jedné vyučující. Kromě promyšlenějšího vedení žáků v této oblasti jsou u některých vyučujících z hlediska motivace žáků rezervy v proporcionalitě podílu ústního a písemného zkoušení u věkově různých skupin žáků. Při klasifikaci žáků bylo sledováno přiměřené zohledňování výkonů žáků se specifickými poruchami učení.

Sledované hodiny byly připravené a promyšlené, bezprostřední příprava na výuku spočívala u některých vyučujících v přípravě doplňkových materiálů (kartičky, pracovní listy), zápisů na tabuli, opravě žákovských prací a přípravě didaktické techniky (poslech). Převažovala frontální výuka s aktivní rolí učitele, procvičování a upevňování probíraného učiva bylo věnováno dostatek času. Pro výuku cizích jazyků na prvním stupni bylo s jednou výjimkou charakteristické používání pestřejších forem práce, včetně účelného využití herních prvků a pohybu žáků po třídě. Na druhém stupni je prvek hry střídán řízenou konverzací, aktivní učení žáků je podporováno zadáváním problémových úkolů a zařazováním skupinového vyučování či samostatné práce žáků, kdy žáci pracují individuálně na společně zadaném úkolu. Kontrola samostatných prací nebyla některými vyučujícími důsledně využívána k hodnocení individuálních výkonů žáků a pro práci s chybou.

Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré, rovněž zařazení předmětu do rozvrhu odpovídá didaktickým pravidlům. Výuka probíhala vždy ve vysokém tempu, v nižších ročnících byly zařazovány relaxační pauzy; většina vyučujících dokáže reagovat na aktuální situaci ve třídě a respektovat potřeby žáků. Komunikace mezi vyučujícími a žáky je založena na vzájemném respektu.

Výuka cizích jazyků probíhala částečně v odborných učebnách jazyků, částečně v běžných kmenových učebnách. V několika hodinách byla použita didaktická technika (magnetofon s nahrávkou), její využití bylo efektivní a účelné. Žáci pracují s učebnicemi a doplňkovými materiály připravovanými vyučujícími. Používané učebnice anglického jazyka lépe vyhovují modernímu pojetí výuky cizího jazyka.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech anglický a německý jazyk na prvním i druhém stupni jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu matematika

Při inspekci byla sledována výuka pouze čtyř ze šesti vyučujících, dva učitelé nebyli ve škole přítomni. Chybějící kvalifikace některých vyučujících neměla negativní vliv na průběh výuky.

Žáci byli motivováni především aktualizací učiva, poměrně často a ve svém důsledku velmi účinně byly použity pochvala a povzbuzení, dobře byla využita přirozená soutěživost mladších žáků. Zkoušení a procvičování navazovalo na předcházející učivo, klasifikace výkonu žáků byla přiměřeně náročná, její zdůvodnění však často postrádalo potřebnou výstižnost.

Z metodického hlediska byla základem hospitovaných hodin především frontální forma výuky s poměrně úspěšnou snahou o aktivizaci žáků po celou vyučovací hodinu. Pečlivě připravená struktura hodiny s dostatečně pestrou nabídkou činností v jejím průběhu, optimálně stanovené pracovní tempo odpovídající schopnostem žáků a dobrá organizace práce vedly k nadprůměrné efektivitě většiny sledovaných hodin. Systematický výklad nového učiva byl interpretován věcně správně a žákům srozumitelně. Množství předávaných informací bylo přiměřené náročnosti probíraného učiva i individuálním schopnostem žáků. Ve většině sledovaných hodin poskytli vyučující žákům dostatek prostoru pro samostatnou tvůrčí činnost i vyjádření vlastního názoru. Průběžně si vytvářeli potřebnou zpětnou vazbu a na zjištěné skutečnosti většinou dobře reagovali. Procvičovací úlohy měly převážně aplikační charakter a gradující náročnost. Vyučující si ověřovali pochopení zadávaných úloh, upozorňovali na obtížná místa řešení a v případě velmi náročných úloh byli nápomocni metodickým vedením. Některé zápisy na tabuli nebyly však vhodným podkladem pro kvalitní tvorbu poznámek žáků. V několika hodinách nebylo z časových důvodů provedeno závěrečné zhodnocení práce v hodině.

Pro většinu sledovaných hodin byla charakteristická velmi dobrá pracovní atmosféra se vstřícným způsobem komunikace ze strany vyučujících. Žáci byli většinou pozorní, soustředění a často projevovali snahu o úspěšné zvládnutí zadaného úkolu. Komunikovali otevřeně a bez zábran.

Výuka probíhala v běžných kmenových učebnách, žáci pracovali s učebnicemi, nejčastěji při procvičování a opakování učiva. Názornost výuky byly podpořena použitím potřebných názorných pomůcek (např. rýsovacích potřeb).

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika jsou ve sledovaných oblastech na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu fyzika

Hospitována byla výuka pouze u tří z pěti vyučujících, dva vyučující nebyli ve škole přítomni. Chybějící kvalifikace některých vyučujících měla na kvalitu jejich výuky negativní vliv.

Vstupní motivace u sledovaných hodin byla nevýrazná, v jejich průběhu se pak snažili vyučující žáky motivovat především zařazením procvičovacích úloh, které simulovaly reálné situace a umožňovaly žákům využít jejich vlastní poznatky a zkušenosti. Motivace prostřednictvím pochvaly a povzbuzení, kterými by vyučující reagoval na okamžitý výsledek činnosti žáka, byla méně častá. Ve většině hospitovaných hodin byly vyučujícími prověřovány výchozí znalosti a dovednosti žáků. Formulace otázek častěji vedla spíše k ověření pamětního zvládnutí učiva než ke zjištění hloubky pochopení vzájemných vztahů a souvislostí. Při individuálním zkoušení pracovali žáci často na jiných úkolech, jejichž splnění bylo kontrolováno, stejně důsledně byly kontrolovány všechny pracovní činnosti žáků v průběhu vyučovacích hodin. Hodnocení výsledků práce žáků však již bylo prováděno s menší důsledností.

Výuka sledovaných hodin fyziky byla organizována převážně frontálním způsobem. Vyučující kladou důraz především na řízený rozhovor za aktivní účasti většiny žáků, střídáný odborným výkladem. Aktivizační metody použité v některých hodinách nebyly dostatečně účinné, zamýšlený dialog pak přecházel ve výrazný monolog vyučujícího, což vedlo k dalšímu snížení aktivity žáků a následnému poklesu efektivity vyučovací jednotky. Často používané názorné učební pomůcky či experimenty byly zařazovány účelně, efektivita jejich využití však byla v jednotlivých hodinách značně rozdílná, především z hlediska přínosu k pochopení nově probíraného učiva. Nové pojmy byly vysvětleny většinou srozumitelně, v některých případech byl však menší důraz kladen na objasnění jejich vzájemných vztahů. Při volbě příjmů a příkladů dovedli vyučující většinou dobře využít praktické zkušenosti a dovednosti žáků. Uplatnění mezipředmětových vztahů bylo méně časté, ale vždy účelné. Procvičování nově probírané látky bylo prováděno na přiměřeně náročných příkladech, které umožňovaly zjistit především zvládnutí pouček a definic, chybělo však větší zastoupení problémově formulovaných úloh, nutících žáky k úvaze a kombinaci.

Psychohygienické zásady jsou při výuce dodržovány. Ve sledovaných hodinách převládá poměrně dobrá pracovní atmosféra a bezproblémová komunikace. Na souvislé a výstižné vyjadřování žáků, včetně správného použití odborné terminologie důsledně dbají jen někteří vyučující.

Většina sledovaných hodin fyziky byla organizována v odborné učebně fyziky, její vybavení umožňuje kvalitní názornou výuku. Četnost a účelnost využití pomůcek je dána přístupem jednotlivých vyučujících.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu fyzika jsou ve sledovaných oblastech průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu přírodopis

Přestože většina vyučujících přírodopisu nezískala požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost, není tímto faktem kvalita výuky negativně ovlivněna.

Často použitou formou motivace byla aktualizace učiva, doplněná vhodným výběrem příjmů a procvičovacích úloh. Opomenuto nebylo ani využití pochvaly a povzbuzení. Klasifikace výkonu žáků byla přiměřená, ale její výstižné zdůvodnění nebylo prováděno důsledně. V některých hodinách žáci sami vybírali i formulovali úkoly pro zkoušené spolužáky a současně hodnotili jejich odpovědi, což výrazně posílilo jejich výchovu k objektivnímu sebehodnocení. Zároveň tím byly rozvíjeny i jejich komunikační schopnosti. Samostatná práce žáků v průběhu hodin byla důsledně kontrolována a hodnocena, často pozitivně motivujícím způsobem. Všechny vyučující si průběžně vytvářely potřebnou zpětnou vazbu, formulace otázek a úkolů umožňovaly zjistit jak pamětní zvládnutí učiva žáky, tak i jejich schopnosti usuzovat a vyvozovat.

Sledované hodiny přírodopisu byly organizovány v kmenových učebnách, po stránce organizační byly pečlivě připraveny a probíhaly v pracovním tempu zohledňujícím schopnosti i věk žáků. Použitím většinou účinných aktivizačních metod byly hodiny postaveny převážně na aktivním přístupu žáků, nejen při procvičování, ale i při výkladu. Učitelky pak často jen koordinovaly potřebnou návaznost pracovních činností. V některých hodinách však byla aktivita žáků poněkud snížena výraznějším monologem vyučujícího, především ve výkladové části. Výklad byl veden v logickém sledu, byl pro žáky srozumitelný a množství předávaných informací bylo přiměřené jejich věku. Ke kvalitní tvorbě poznámek žáků přispěl i přehledný a dobře strukturovaný zápis na tabuli, který byl pořizován vyučujícími při výkladu.

Psychohygienické zásady jsou při výuce dodržovány. Ve všech sledovaných hodinách bylo vytvořeno dobré pracovní prostředí. Komunikace vyučujících se žáky byla korektní. Žáci diskutovali otevřeně a bez zábran, iniciátory diskuse však byly vždy učitelky.

Výuka sledovaného předmětu probíhá v běžných učebnách, jejich podnětnost pro výuku přírodopisu je minimální. Potřebné názorné pomůcky: různý obrazový materiál, přírodniny, mikroskopické preparáty a jiné si vyučující přinášejí s sebou. Žáci běžně používají učebnice při řešení zadávaných úkolů. Materiální podpora výuky předmětu je na průměrné úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu přírodopis jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu chemie

Chemii vyučuje jediná vyučující, ačkoliv nemá požadovanou odbornou ani pedagogickou způsobilost, není kvalita výuky tímto faktem negativně ovlivněna.

Ve sledovaných hodinách byla velmi dobře uplatněna vstupní i průběžná motivace, využívající celou škálu motivačních prvků, což vedlo k potřebnému zájmu a aktivitě žáků po celou vyučovací jednotku. Zkoušení a opakování vždy navazovalo na probírané učivo a umožňovalo vyučující zjistit výchozí znalosti a dovednosti žáků. Klasifikace výkonu žáků byla přiměřeně náročná a její výstižné zdůvodnění vedlo žáky k objektivnímu sebehodnocení. Samostatná práce žáků byla důsledně kontrolována a vždy hodnocena.

Výuka chemie je realizována v odborné učebně. Všechny sledované hodiny byly pečlivě připravené, jejich dokonale promyšlená struktura byla vždy dodržena. Optimální pracovní tempo, účelné střídání a velmi dobrá organizace pracovních činností dodaly vyučovacím hodinám potřebnou dynamiku. Systematický a žákům dobře srozumitelný výklad byl veden s patřičným důrazem na pochopení vzájemných vztahů mezi nově probíranými pojmy, za neustálé aktivní spolupráce žáků na vyvozování závěrů. Dokonale promyšlená formulace, řazení a gradace náročnosti procvičovacích úloh směřovala k pochopení nově probírané látky a zároveň poskytovala potřebnou zpětnou vazbu. Na zjištěné skutečnosti pak vyučující odpovídajícím způsobem reagovala. Výklad byl vždy doplněn přehledným a dobře strukturovaným zápisem na tabuli. Zařazení názorných učebních pomůcek a experimentů do výuky bylo účelné a jejich využití nadprůměrně efektivní. Žáci jsou důsledně vedeni k samostatnému vyhledávání potřebných informací v učebnici a odborných tabulkách. Způsob vedení výkladu a neustálé nenásilně zařazované procvičování potřebných odborných pojmů a souvislostí vede jednoznačně k tvorbě potřebného přehledného systému vědomostí a dovedností, ve kterém se žáci dobře orientují.

V hospitovaných hodinách bylo vytvořeno velmi dobré pracovní prostředí, psychohygienické zásady jsou při výuce dodržovány. Komunikace vyučující směrem k žákům byla vstřícná a korektní, žáci komunikovali bez zábran, respektovali však dohodnutá pravidla jednání. Patřičná

pozornost je věnována kultuře projevu žáků, zejména pak používání správné odborné terminologie.

Výuka sledovaného předmětu je organizována výhradně v odborné učebně chemie, její estetická úroveň je pro výuku předmětu podnětná a motivující. Materiální podpora výuky tohoto předmětu je velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu chemie jsou ve sledovaných oblastech vynikající.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech dějepis a zeměpis

Výuku sledovaných předmětů vede celkem pět učitelů, kvalifikační podmínky zcela splňují pouze dva. Výuka zeměpisu byla sledována pouze u aprobovaného učitele, druhý nebyl v době inspekce přítomen. Oba učitelé dějepisu bez příslušné aprobace v současnosti studují vysokou školu, avšak jen jeden z nich příslušný obor. Chybějící pedagogická způsobilost se v několika případech negativně projevila drobnými metodickými nedostatky ve vedení hodin.

Všechny navštívené hodiny byly uvozeny vhodnou motivační činností, pozitivní motivace většinou prolínala i dalšími částmi těchto hodin. Učitelé využívali zkušeností žáků z dosavadní výuky, z filmu, literatury, z cestování apod. Upozorňovali je na mezipředmětové souvislosti, cíleně vyhledávali výchovné momenty, učivo vhodně aktualizovali. Hodnocení žáků probíhalo většinou slovně během hodiny, zařazeno bylo krátké písemné zkoušení, účelné bylo využití výukového počítačového programu pro hodnocení dovedností žáků v konkrétní oblasti. Klasifikace je motivační a odpovídá sledovaným znalostem žáků.

Většina sledovaných hodin měla podobnou stavbu – v úvodu bylo zařazeno zkoušení či opakování, následoval výklad nového učiva, v závěru bylo provedeno shrnutí učební látky a její opakování. Výklad probíhal převážně formou řízeného rozhovoru, žáci měli možnost až na výjimky přijímat učební látku aktivním způsobem a podílet se na vyvozování nových pojmů a souvislostí. Často byla zařazena samostatná práce, v některých případech probíhala formou skupinových činností. Výkladová část některých hodin však byla příliš rozsáhlá, žáci ztráceli v řadě faktů souvislosti. V těchto hodinách nebyla dostatečně vytvářena zpětná vazba.

Psychohygienické podmínky výuky jsou velmi dobré, sledované předměty jsou vhodně zařazeny do rozvrhu hodin, v rámci výuky jsou vhodně střídány činnosti k udržení pozornosti a aktivity žáků. Znalosti a dovednosti získávají žáci v klidné a přátelské pracovní atmosféře. Méně jsou vedeni k aktivní komunikaci, především ve vyšších ročnících.

Materiální podpora sledované výuky je velmi dobrá, učitelé většinou účelně využívají dostupných pomůcek, doplňkových textů a didaktické techniky. Efektivní a pro žáky motivující bylo využití výukových a procvičovacích počítačových programů v hodinách zeměpisu. Probíraná témata byla vhodně ilustrována dobovým i aktuálním obrazovým materiálem, rezervy jsou v práci s učebnicí v průběhu hodin.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech dějepis a zeměpis jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání v předmětech občanská a rodinná výchova

Občanskou a rodinnou výchovu vyučuje celkem sedm učitelek, jen jedna je pro výuku těchto předmětů zcela kvalifikovaná. Chybějící odborná i pedagogická způsobilost se v některých případech negativně odráží v kvalitě sledované výuky. Úroveň hospitovaných hodin byla velmi nevyrovnaná, zde se projevuje nedostatek jednotného metodického vedení nekvalifikovaných učitelek, pestrost a účelnost využití metod a forem práce je velmi individuální.

Motivace žáků byla jen v některých hodinách výrazným prvkem. Učitelky většinou využily v úvodu hodin aktuální společenské a politické situace k rozhovorům se žáky (někdy uvozeným žakovským referátem). Diskuse byla většinou přirozená, vyučující taktně vedená, někdy však byla učitelka příliš dominantním prvkem v rozhovoru a žáci tak měli prostor pro vyjádření svých názorů velmi zúžený. Hodnocení žáků je průběžné, většinou ve formě slovního vyjádření, především pochvaly a povzbuzení. V některých hodinách však jakákoliv forma hodnocení a klasifikace chyběla. Hodiny se většinou vyznačovaly přátelskou a nekonfliktní atmosférou.

Většina hodin měla výchovný charakter, v těchto hodinách nauková složka předmětů prolínala jednotlivými činnostmi nenásilně a přirozeně. V menším počtu navštívených hodin však faktografická a výkladová část převládala, žáci přijímali spíše encyklopedické informace na úkor vytváření názorů a postojů. V efektivnějších hodinách žáci většinu poznatků sami vyvodili na základě předchozí zkušenosti. Základní formou práce v téměř všech hodinách byl řízený rozhovor, realizovaný v kruhu či u kulatého stolu, efekt diskusí byl závislý na metodických zkušenostech jednotlivých vyučujících. Vzhledem k absenci učebnic v některých třídách volí některé vyučující rozsáhlý zápis poznámek na tabuli a do sešitů, v mnoha případech není tento způsob efektivní.

Během výuky většina učitelek často střídá různé formy práce, využívány jsou relaxační činnosti; avšak výjimečně byly sledovány i hodiny monotónní, kde převládal monolog vyučující, což se negativně odrazilo na míře aktivity a pozornosti žáků.

Učení žáků bylo podporováno názorným způsobem, využity byly odborné publikace a různé doplňkové texty. Rezervy jsou v účelné práci s dostupnými učebnicemi.

Průběh a výsledky výchovy a vzdělávání v předmětech občanská a rodinná výchova jsou ve sledovaných oblastech průměrné.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech hudební výchova, výtvarná výchova a tělesná výchova

Kvalita výuky esteticky zaměřených předmětů a tělesné výchovy byla hodnocena v ročnících druhého stupně školy; dvě hodiny hudební výchovy byly sledovány ve třídách prvního stupně.

Výuka hudební výchovy byla sledována u čtyř vyučujících; tři nesplňují patřičné kvalifikační požadavky zcela, jedna částečně. Výukou výtvarné výchovy jsou pověřeny tři učitelky, pouze jedna je plně kvalifikovaná. Rovněž tělesnou výchovu vyučující tři vyučující; dva jsou nekvalifikovaní, jeden splňuje kvalifikační předpoklady. Většina učitelů uvedených předmětů má zkušenosti z několikaleté pedagogické praxe v základní škole; chybějící odborná a pedagogická způsobilost, v některých případech menší metodická zdatnost, celkovou úroveň výuky jednotlivých předmětů negativně neovlivnila.

Úvodní části všech sledovaných vyučovacích jednotek nebo výukových bloků využívali vyučující k motivaci žáků, např. navázáním na předcházející učivo, uvedením ukázky z poslechové skladby, předložením obrazového materiálu či pomůcek, předvedením výrobku i vlastního postupu práce s materiálem. Hlavním motivačním prostředkem zkušených učitelek hudební výchovy byl v průběhu vyučovacích hodin jejich pěvecký a zvláště herní projev na kytaru nebo klávesové nástroje, který umožnil doprovázet zpěv žáků. Vhodný výběr písní motivoval žáky ke spontánnímu pěveckým výkonům. V tělesné výchově se projevil jako nejvýraznější motivační prvek zájem o předmět. Hodnocení činnosti žáků probíhalo průběžně, vyučující k tomu užívali většinou pochvaly a povzbuzení. Výkony v hudební a výtvarné výchově byly často hodnoceny známkou. Ke vzájemnému hodnocení a sebehodnocení výrobku

či jednotlivých prací docházelo jen sporadicky. V některých případech chybělo i závěrečné hodnocení hodiny s rozбором výsledků a provedením zpětné vazby.

Zhlédnuté hodiny byly velmi dobře připravené, jejich členění podporovalo aktivitu žáků. V hodinách hudební výchovy se prezentovaly všechny složky předmětu, zdařilé byly pěvecké části s doprovodem hudebního nástroje i předcházející dechová, hlasová, intonační a rytmická cvičení. Vyučovací jednotky výtvarné výchovy dávaly žákům prostor k uplatnění vlastního názoru, fantazie i přístupu. Učitelky respektovaly specifika jednotlivých žáků a jejich možnosti vzhledem ke sledovaným předmětům (pěvecké a výtvarné dispozice). U dvou vyučujících se částečně projevila menší pedagogická zkušenost a metodická zdatnost při výběru vhodných forem práce i vlastní organizaci vyučovací jednotky (časové rozvržení výuky, uspořádání pracovních prostor v učebně, struktura hodiny).

Učitelé tělesné výchovy si stanovili ve zhlédnutých hodinách reálné a odpovídající cíle pro činnost v různém sportovním prostředí (bazén, hřiště, tělocvična). Při cvičení používali správné názvosloví, hlavní části byly organizovány jako skupinové vyučování, efektivně byly využívány intenzivní pohybové aktivity (často ve formě soutěží). Velmi zdařile byly provedeny hodiny ve školním bazénu, při nichž zaujala různorodost činností od nácvičku plaveckých dovedností až po soutěživé hry. Průběh výuky provázela aktivita všech žáků spojená s přirozenou kázní. Nechyběla závěrečná hodnocení s analýzou výsledků

Pracovní atmosféra i klima v navštívených třídách byly velmi dobré, vzájemné vztahy a komunikace vyučujících a žáků se řídila dohodnutými pravidly, v průběhu výuky všech sledovaných předmětů byla dodržována příkladná kázeň.

Psychohygienické a bezpečnostní podmínky výuky sledovaných předmětů jsou velmi dobré (prostory odborné učebny hudební a výtvarné výchovy, dostatek umyvadel v učebně, kabinety pomůcek, zařazení předmětů do rozvrhu hodin, poučení o bezpečnosti žáků, dodržování pravidel hygieny, sociální zařízení v prostorách sportovišť).

Učební a pracovní pomůcky, cvičební texty a učebnice, pracovní materiál, sportovní nářadí a náčiní jsou ve škole k dispozici pro realizaci výuky všech složek sledovaných předmětů v dostatečném množství. Materiální zázemí je vyučujícími využíváno účelně a efektivně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech hudební, výtvarná a tělesná výchova jsou ve sledovaných oblastech velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Studijní výsledky žáků, účast i umístění žáků ve sportovních, uměleckých i vědomostních soutěžích a olympiádách a opatření udělovaná k posílení kázně jsou pravidelně sledovány a diskutovány na pedagogických radách. Souhrnně jsou výsledky vzdělávání a výchovy, včetně zapojení žáků do soutěží a mimoškolních aktivit, uváděny formou přehledů a tabulek ve Výroční zprávě o činnosti školy ve školním roce 2001/2002.

Výsledky vzdělávání škola zjišťuje na prvním stupni vlastními evaluačními nástroji - vyučující zadávají žákům testy a dvakrát ročně prověrky (od 2. ročníku), které se vztahují k probíranému učivu; výsledky slouží jako zpětná vazba pro učitele a jsou o nich vedeny záznamy. Rovněž žákům druhého stupně jsou ve sledovaných naukových předmětech (český jazyk, matematika, anglický a německý jazyk) formou vstupních a závěrečných kontrolních prací zadávány tzv. prověřovací práce; za jejich přípravu a vyhodnocení zodpovídají předmětové komise. Testy nabízené komerčními organizacemi za úplaty, které poskytují srovnání v rámci dalších základních škol, škola zadává v 5. a 9. ročnících, sledovány jsou tytéž naukové předměty. Z důvodu značné finanční náročnosti na pořízení souborů testových materiálů jsou zadávány jednou za dva roky (naposledy ve školním roce 2001/2002).

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Průběh vzdělávání a výchovy je hodnocen jako vynikající v českém jazyce, matematice, prvouce, vlastivědě a přírodovědě na prvním stupni a v chemii na druhém stupni. Jako velmi dobrý je hodnocen průběh vzdělávání a výchovy v českém jazyce, matematice, přírodopisu (na druhém stupni), v dějepisu a zeměpisu, rovněž tak je hodnocen v anglickém a německém jazyce a hudební výchově (na obou stupních) a ve výtvarné a tělesné výchově (na druhém stupni). Ve fyzice a v občanské a rodinné výchově (na druhém stupni) je průběh vzdělávání a výchovy hodnocen jako průměrný.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní družina

Organizace činností ve školní družině je přizpůsobena aktuálním a přirozeným potřebám žáků. Zatímco bezprostředně po obědě jsou na programu odpočinkové a relaxační činnosti (odpočinek, četba, individuální činnosti), v rámci odpoledního zaměstnání převažuje řízená činnost: podle podmínek v přírodě, v oddělení, tělocvičně, bazénu, počítačové učebně atd.

V oblasti celoročního plánování jsou aktivity školní družiny zaměřeny na sezónní činnosti: pohyb v přírodě, sport, turistiku, poznávání přírody a orientaci v ní. Estetické činnosti jsou zaměřeny hlavně na hudební a výtvarné aktivity a praktické dovednosti. Akce prospěšného charakteru se orientují na výzdobu školy, zkrášlování a udržování pozemku a prostor před školou, účast na veřejných vystoupeních a prezentaci školní družiny v obci i mimo ni.

V době inspekce v rámci školního projektu „Školní rok s lidovými tradicemi“ pořádala školní družina ve spolupráci s vyučujícími prvního stupně masopustní průvod školou zakončený v tělocvičně odpoledním programem plným soutěží, her a pohybu.

Hlediska zdravotní, psychohygienická a pedagogická prolínají veškerou činností. Motivace je nenásilná a účinná, opírá se o pedagogické zásady. Vzájemné vztahy mezi žáky jsou bezproblémové a korektní.

Prostřednictvím jednotlivých činností vychovatelky podporují rozvoj fantazie, představivosti a vzájemné spolupráce. Dbají na pěstování komunikačních dovedností žáků. Spolupráce s učitelkami prvního stupně a s vedením školy je příkladná.

Organizace a průběh činností ve školní družině jsou hodnoceny jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení

Soulad údajů ve zřizovací listině s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení byl shledán v názvu školy, v identifikačním čísle organizace (IČO školy), právní formě i sídle školy.

Zřizovací listina školy je zcela v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Tematická inspekce

V rámci komplexní inspekce se uskutečnila i tematická inspekce zaměřená na oblast prevence sociálně-patologických jevů. Odpovědi na otázky v rozhovorech s ředitelem školy

a metodickou prevence byly zodpovězeny fundovaně. Učitelka pověřená funkcí metodika prevence s ostatními vyučujícími dobře spolupracuje a i podpora její činnosti ze strany vedení školy je dostatečně veliká. Atmosféra ve škole je klidná, vzájemné vztahy mezi pedagogy a žáky jsou velmi dobré. Na prevenci sociálně patologických jevů se podílejí všichni zaměstnanci školy. Činnost v této oblasti je neformální. Účinná je spolupráce s mimoškolními institucemi.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá a přijatý systém je funkční.

Péče o integrované žáky

Škola na začátku školního roku vykazovala čtrnáct integrovaných žáků, z toho je jeden tělesně postižený (2. ročník) a jeden je osvobozen od docházky do školy (5. ročník). Ostatní žáci - většinou s vývojovými poruchami učení (dyslexie, dysortografie, dyskalkulie) - jsou zařazeni do běžných tříd 5. a 6. ročníku. Integrace žáků je prováděna na základě odborného vyšetření a doporučení PPP nebo SPC. Předložená dokumentace s odbornými posudky na jednotlivé žáky obsahuje náležité údaje s termínem platnosti. Jsou zpracovány individuální vzdělávací plány, zákonní zástupci žáků jsou s jejich obsahem seznámeni. Ředitel školy provádí pravidelně ekonomickou rozvahu pro zabezpečení této oblasti výuky a v řádném termínu žádá o finanční příspěvek.

Na prvním stupni školy jsou vedle běžných tříd zřízeny dvě specializované třídy pro žáky s vývojovými poruchami učení (ve 3. ročníku deset žáků, ve čtvrtém devět). Ve škole jsou zajištěny velmi dobré materiálně-technické podmínky umožňující provádět nápravnou péči.

Péče o integrované žáky má ve škole velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení č.j. 28 409/01-21 ze dne 31. 10. 2001 s účinností od 1. 9. 2001;
2. Zřizovací listina vydaná Městem Kraslice dne 26. května 2001;
3. Doklady o dosaženém vzdělání sledovaných pedagogických pracovníků;
4. Učební plán pro školní rok 2002/2003;
5. Rozvrh hodin pro školní rok 2002/2003;
6. Třídní knihy všech ročníků prvního a druhého stupně pro školní rok 2002/2003;
7. Třídní výkazy a katalogové listy všech ročníků;
8. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003;
9. Závěry z porad vedení ve školním roce 2002/2003;
10. Vnitřní řád školy ze dne 26. srpna 2002;
11. Organizační řád školy, včetně organizačního schématu školy, bez datace;
12. Organizační zabezpečení školního roku 2002/2003, včetně časového plánu školního roku 2002/2003, bez datace;
13. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2001/2002, ze dne 4. října 2002;
14. Plán rozvoje ZŠ Kraslice, Havlíčkova 1717, okr. Sokolov v letech 2000 – 2004, ze dne 26. srpna 2000;
15. Plán kontrolní činnosti ředitele školy ve školním roce 2002/2003;

16. Hodnocení plnění plánu 1. pololetí 2002-2003, ze dne 14. února 2003;
17. Hodnocení plnění plánu 2. pololetí 2002-2003; bez datace (průběžně doplňováno);
18. Kontrolní činnost zástupkyně ředitele školy ve školním roce 2002/2003;
19. Kontrolní činnost zástupce ředitele školy ve školním roce 2002/2003;
20. Hospitační záznamy zástupkyně ředitele školy pro 1. stupeň za školní rok 2002/2003;
21. Hospitační záznamy zástupce ředitele školy pro 1. i 2. stupeň za školní rok 2002/2003;
22. Tematické plány sledovaných předmětů pro školní rok 2002/2003;
23. Zápis z jednání metodického sdružení pro první stupeň a předmětových komisí ve školním roce 2002/2003;
24. Vybrané písemnosti žáků ve sledovaných předmětech ve školním roce 2002/2003;
25. Řád školní družiny;
26. Přehled výchovně-vzdělávací práce pro školní rok 2002-2003;
27. Docházkový sešit pro školní rok 2002-2003;
28. Zápisové lístky;
29. Dokumentace k zařazování integrovaných žáků.

ZÁVĚR

Výuka předmětů na prvním stupni je převážně vedena odborně a pedagogicky způsobilými učiteli, chybějící kvalifikace je nahrazována přístupem vyučujících k výuce a důsledným metodickým vedením. Při přidělování vyučovacích povinností ředitel školy přihlíží k odbornosti, vzdělání a délce pedagogické praxe jednotlivých učitelů, pro zajištění kvalifikovaně vedené výuky většiny předmětů na druhém stupni však nemá dostatečný počet aprobovaných učitelů, což v některých případech negativně ovlivňuje skladbu úvazků. Chybějící odbornost vyučujících neměla negativní vliv na kvalitu výuky; pedagogická způsobilost ovlivňovala účinnost motivačního působení a vedla v některých případech ke stereotypu ve struktuře vyučovacích hodin. V této oblasti jsou patrné rezervy v práci některých předmětových komisí při poskytování metodického vedení. Kontrolní systém ve škole je vytvořen a poskytuje vyučujícím potřebnou zpětnou vazbu. Rovněž vnitřní i vnější informační systém je vytvořen a účinně využíván.

Pro výuku sledovaných předmětů má škola k dispozici potřebné materiální zázemí, dostatek prostoru, didaktické techniky, pomůcek i knižních fondů. Odborné učebny a pracovny jsou ve škole zřízeny. Rezervy jsou v estetické úpravě některých tříd druhého stupně. Materiální vybavení školy je doplňováno podle finančních možností školy.

V kvalitě sledované výuky byly značné rozdíly. Z celkového pohledu byly v průběhu hodin s mírnou převahou využívány takové metody a formy práce, které přispívají k aktivnímu učení žáků. Výuka je účelně plánována a organizována, žáci jsou v jejím průběhu převážně vedeni k získávání klíčových kompetencí. V některých případech není vytvářena dostatečně pevná zpětná vazba. Žáci jsou motivováni i hodnoceni převážně pozitivním způsobem.

Činnost školní družiny je zajímavá a nápaditá. Kladem je spolupráce školy se školní družinou a propojení se zájmovými útvary při DDM. Hlavní cíle spočívají v zaměření na zdravý pohyb a rozvoj zájmových činností žáků.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Milena Jišová
Členové týmu	Mgr. Jiří Matoušek
	Mgr. Mgr. František Mottl
	Mgr. Alena Rájová
	Mgr. Zdenka Spalová

Další zaměstnanci ČŠI

Eliška Friedrichová
Libuše Fuksová
Eliška Martínková
Věra Weberová

V Chebu dne 30. dubna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. května 2003

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Zdeněk Pečenka

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	6. června 2003	109/03
Zřizovatel	6. června 2003	110/03
Rada školy	Ne	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány